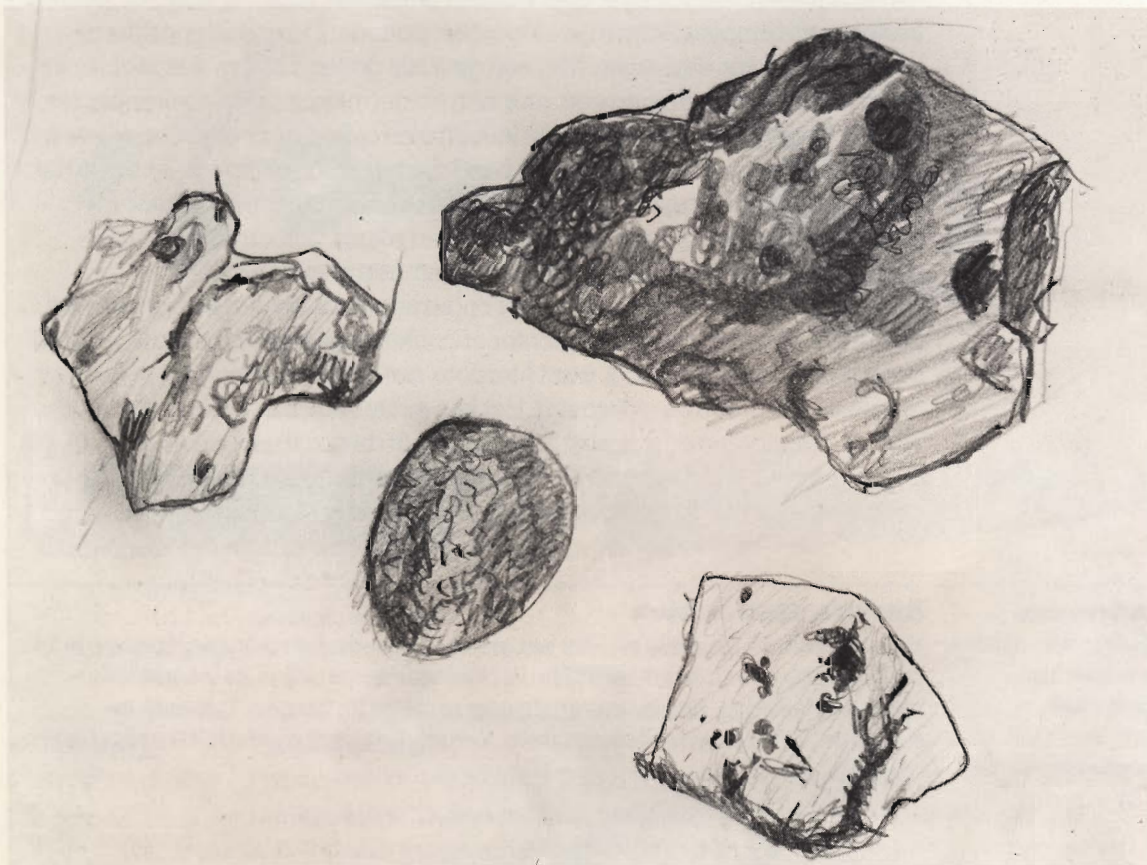

Niet alles is plat

De kinderen leren dat de dingen een vorm hebben die meer is dan een omtrek

Stenen, 6 jaar

onderwerp

kieselstenen

techniek

tekenen met potlood (2B), inkleuren met potlood, niet te veel gummen

papierformaat

± 15 × 20 cm

Toelichting

Het nauwkeurig tekenen van een ruimtelijke vorm is moeilijker dan het omtrekken van een figuur. Het omtrekken ligt eigenlijk nog geheel binnen de sfeer van het natekenen of overtrekken. Het tekenen van een ruimtelijke vorm ligt direct binnen het echte tekenen. Bij het tekenen naar de natuur is de vaste kijkrichting, en een min of meer constante afstand tot het voorwerp (dus een vast oogpunt) zeer gewenst. Bij jonge kinderen ontbreekt dit allemaal. Jonge kinderen tekenen liefst ook nog de achterkant of de onderkant van een voorwerp erbij. De omtreklijn is ook dáárom niet toereikend om een ding te herkennen. Net als elke andere tekenaar zal ook het jonge kind de ruimtelijkheid van de dingen als moeilijk ervaren. Het is dan ook een echt tekenprobleem om de driedimensionale wereld op een plat vlak weer te geven. Kijken we 'over de schouder' van het kind mee, verwijzen we elke keer weer naar hóe het voorwerp er uit ziet, dan hanteren we een goede manier van hulp. Alles heeft zijn tijd nodig. Dat geldt zeker voor het tekenen naar de natuur: leren zien, goed leren waarnemen kost veel tijd.

Begeleiding

We laten de les – zo mogelijk – beginnen met een wandeling. Tijdens de wandeling proberen we een aantal mooie stenen te verzamelen. Dat lukt niet altijd; we moeten dan zelf zorgen voor een aantal grote kiezelstenen. Kijk daarbij of er aan elke kiezel wat te zien valt: de vorm kan op iets gaan lijken, er zitten misschien gekleurde adertjes of pukkeltjes op. Sommige kiezelstenen bestaan uit twee steensoorten.

De les begint met een motivatie over het onderwerp. Vertel iets over de stenen, misschien krijgen ze een naam. De kinderen krijgen elk een steen. Elke steen kan benoemd worden door de kinderen zelf: pukkeltje, streepje, muisje, bolletje, enzovoort.

Nu gaan we de steen tekenen. En wel zo dat we aan de tekening kunnen zien welke steen getekend is. Elke steen heeft toch iets bijzonders!?

Laat ze eerst de grote vorm proberen; niet omtrekken, maar zelf proberen de vorm te treffen. Is het een rondje? Het is beter de steen groter te tekenen in plaats van kleiner. Stimuleer de kinderen alles te noteren wat er aan de steen te beleven valt. Ook de kleur van de steen komt ter sprake: laat ze de vorm lichter of donkerder 'inkleuren'. Is de steen klaar, dan komt er een steen bij. De kinderen moeten steeds ruilen. Laat ze de stenen vergelijken. Pas nadat goed gezien is wat er anders is dan de vorige steen, wordt er getekend. De tekenles mag in het algemeen niet te lang duren, want het is een fijne, maar ook inspannende bezigheid. Er moet gestreefd worden naar een serieuze sfeer. Zijn we klaar na ongeveer 25 tot 30 minuten dan kan een zoekspelletje geprobeerd worden: tekeningen op een rijtje, stenen door elkaar en dan zoeken welke steen bij welke tekening kan horen.

onderwerp

gedroogde vruchten, aardappels, e.d.

techniek

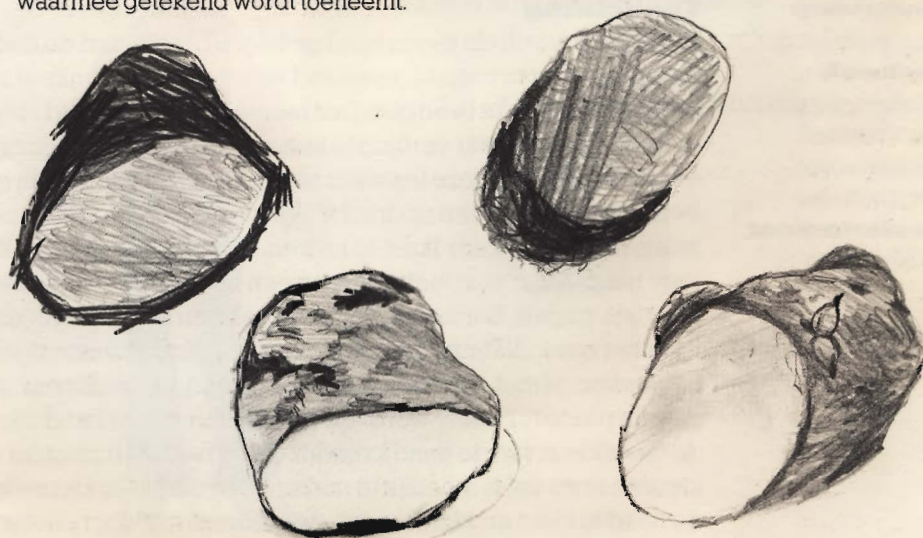
bij voorkeur
tekenpotlood (2B) of
schrijfpotlood

papierformaat

± 15 × 20 cm

Andere opdrachten

De les gaat hetzelfde als de hierboven beschreven les over stenen. Het principe is steeds gelijk: elk kind één ding om te proberen er een 'beeld', een tekening van te maken. Is dat gelukt, dan iets anders erbij maken. We zullen merken dat de intensiteit waarmee getekend wordt toeneemt.

Doorgesneden aardappels, 5 en 6 jaar